

Číslo 3, ročník VI, březen 2012

KABRNÁK

Vyhrajte volný vstup do termálního bazénu
Křížovka o ceny

Rekordy ze sirek

Velikonoční recepty

Pomůžeme Vám splnit Vaše
představy o hezčím domově

PODLAHY Liška

- PLOVOUCÍ PODLAHY – laminátové a dřevěné
- KOBERCE • PVC • PARKETY (i renovace)
- SPORTOVNÍ PODLAHY • PRŮMSLOVE PODLAHY

PORADENSTVÍ A KALKULACE ZDARMA

**S námi investujete
do kvality**

Cejl 12/14, 602 00 Brno
Parkování u prodejny ve dvoře

Tel.: 545 210 346
Mobil: 603 473 300
Fax: 545 216 727
E-mail: info@podlahyliska.cz
www.podlahyliska.cz

OKNO STYL

Mezi nebem a zemí. Dokonalá okna

Plastová okna a dveře, garážová vrata, příslušenství

pobočky

Brno, Veslařská 103/317 tel.: 775 872 709

Brno, Bayerova 23 tel.: 774 635 606

Blansko, Masarykova 14 tel.: 775 872 704

Třebíč, Brněnská 185 tel.: 775 872 702

Prostějov, Šafaříkova 10 tel.: 775 872 708

Zlín, tř. Tomáše Bati 5146 tel.: 775 872 712

Žďár nad Sázavou, Strojírenská 371 tel.: 775 872 705

Svitavy, nám. Miru 48 tel.: 733 539 151

plastová okna z německých profilů
aluplast

stálé SLEVY *
až **55%**

* více o slevách a akčních nabídkách na

www.oknostyl.cz

www.kabrnak.cz poradí, pobaví, zaujmí

PORTA.S®

JEDNIČKA
NA RENOVACE V EVROPĚ

- renovace dveří, zárubní, schodů a kuchyňských linek
- vchodové i bezpečnostní
- vysoká kvalita, dlouhá životnost
- dodávka nových dveří
- posuvné dveře

Odborný závod PORTA.S®

Jílkova 126, Brno-Židenice, tel.: 547 230 018
Bratislavská 9, Hustopeče, tel.: 519 413 250
mobil: 608 808 096

e-mail: info@surman.portas-renovace.cz

MANTILA
REPRO

- černobílé a barevné kopírování
- velkoplošné kopírování
- vazba dokumentů, laminace
- tisk z PC, grafické práce,
- dárkové a propagacní předměty
- velké množstevní slevy

samoobslužné
ČB kopírování

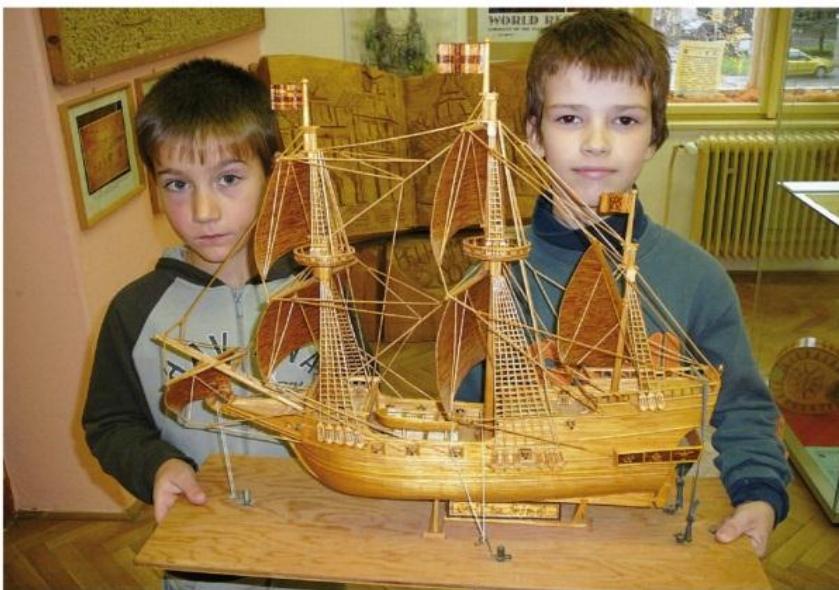
Žižkova 5, Brno, tel./fax: 541 215 515, GSM: 777 815 090

Moravské nám. 4, Brno, tel.: 542 210 555, GSM: 777 815 010

www.mantilarepro.cz

copy@mantilarepro.cz

PELHŘIMOVSKÉ REKORDY ZE SIREK

Expozice Zlaté české ručičky pelhřimovského Muzea rekordů a kuriozit nabízí svým návštěvníkům pohled na SVĚTOVÝ UNIKÁT. Čítá více než 80 exponátů – hudebních nástrojů, historických váz, obrazů... vytvořených v prů-

tvoření staveb nepoužil Tomáš Korda nic jiného, než různobarevné zápalky a několik druhů lepidel (převážně používal obyčejný Kanagom) a impregnacních roztoků. Jedná se o největší kolekci výrobků ze sirek na světě (!!) a ani s ohledem na preciznost a výtvarně zpracování nelze nikde jinde na světě nic podobného spatřit. O náročnosti díla a zručnosti i trpělivosti tvůrce svědčí následující čísla:

běhu 40 let jedním jediným autorem. Ale pozor – VŠE JE ZDE ZE SIREK! K vy-

celkový počet zápalek:

571 871 ks

celkový počet hlaviček:

248 344 ks

celkový čas,

který autor věnoval výrobě:

63 310 hodin

= 7 let, 2 měsíce, 22 dní a 22 hodin čistého času

Jedním z nejpozoruhodnějších děl z celé kolekce je Zlatá laň – vlajková loď slavného britského mořeplavce sira Francise Drakea, která v letech 1577–1580 obeplula zeměkouli, nesla jméno Golden Hind (Zlatá laň). Nad výrobou její věrné sirkové kopie strávil Tomáš Korda neuveritelných 1 126 hodin čistého času práce a použil 11 554 zápalek. Loď vyhrála v roce 1973 československou soutěž ZENIT, úspěšně reprezentovala bývalou ČSSR v německém Magdeburku (1975) a zvítězila také na výstavě Technické tvůrčnosti mládeže v Moskvě (1974), které se zúčastnili modeláři z celého světa. Jedná se o rekordmanův mediálně nejslavnější výrobek sedmdesátých let. Všimněte si, jaké detaily lze vypracovat s použitím zápalek. Záchranné čluny, palubní děla, provazové žebříky, lanoví, pes na přídì ...

Zkrátka v tomto ohledu lze v Pelhřimově vidět konkrétní důkaz lidského umu, trpělivosti a výtrvalosti. Zároveň ale i důkaz opravněnosti úsloví o zlatých českých ručičkách...

Miroslav Marek

Agentura Dobrý den Pelhřimov

Hezky česky, nebo czenglish?

Čeština je západoslovanský jazyk a má mimořádně bohatou slovní zásobu, mnoho zvláštních gramatických jevů a několik ne-příliš obvyklých hlásek. V dnešním globalizovaném světě se velmi často v češtině objevují anglicismy. Vyskytuji se v odborné terminologii, ale pronikají i do běžné konverzace a stále více anglicismů se objevuje i v novinách, časopisech, rozhlasu i v televizním vysílání. Anglické výrazy bezesporu nejvíce zasáhly oblast informatiky. Největším fenoménem je pojmenování firem, programových formátů a autorských projektů anglickými názvy. Jako příklad můžeme uvést Cinema City nebo Sazka Arena.

Ceši ovšem v zápalu své světovosti často používají angličtinu ve stylu Czenglish = napůl česky a napůl anglicky. Používaná

terminologie obsahuje bohemismy a navíc se mnohdy vyskytne i nesprávná větná skladba. Poangličtěná forma češtiny je pro cizince závavná, ale může být i motorem velkého nedorozumění. V projevech státníku může vést až k incidentu. Takto zkomentené věty mohou dokonce nabýt zcela jiného významu...

Některá slova do angličtiny prostě ne-přeložíte vůbec. Ryze český název našeho časopisu nás potěší. Kabrňák je prostě „česká značka“ a má národní váhu jako např. Pohořelecký kapr nebo Žatecký chmel. Chráněné zeměpisné označení – ochranná známka – je podle EU nutno doložit tím, že je výrobek spjat výrobou, zpracováním, či tradicí s určitým místem. V tomto směru máme jasno, KABRNÁK je originál pro ČR a je spjat s naší firmou a městem Brnem.

I přes jednoznačně český název časopisu jsme museli začátkem letošního roku zavést elektronickou podobu časopisu a tentokrát jsme se neobešli bez anglického názvu – newsletter. Bez angličtiny se prostě v dnešní době neobejdeme. Ještě, že slovo kabrňák do angličtiny přeložit prostě nejde. Pokud použijete personal computer a připojíte se po internetu pomocí programu Internet Explorer nebo Mozilla Firefox na naše www.kabrnak.cz, pak už budete v českém jazykovém ráji. Jen tak mimochodem. Zkratka www znamená celosvětovou počítačovou síť – pavučinu, která distribuuje soubory dokumentů, které lze hypertextově prohledávat. Vítejte na World Wide Web našeho českého Kabrňáka.

Redakce

Kulturní akce – tentokrát z Kuřimi

9. 3., Club Escape Zámek Kuřím - Oldies party & mix DJ Flash

Starý, ale dobrý, takové písničky uslyšíte na tradiční oldies party. Hity z let dávno minulých, které jsou ovšem pořád aktuální a tak skvělé se na ně paří! A možná i novější. Vodka Absolut 30 Kč. Vstup do 21.00 zdarma, pak 30 Kč.

9. a 10. 3., Kulturní dům Kuřím

VII. DISKO-ROCKO EROTICKÝ PLES

Hrají: ANNA (stará i nová sestava), D. J. Boris, Doga. Dámský a pánský striptýz, obsluha nahoře bez, bohatá tombola, vstupenky na tel.: 776 761 281 (Slávek Bednář).

10. 3., Club Escape Zámek Kuřím – Oldies party DJ Flash

Sobotní party s největšími hity z různých stylů. Večer se skvělou muzikou jen pro vás. Vodka Absolut 30 Kč. Vstup jako každou sobotu zdarma.

17. 3., Club Escape Zámek Kuřím – St. Patrick Day DJ Flash

Oslavte s námi den svatého Patrika! A jak jinak než s irskou whisky! Za drink Tullamore dew můžete vyhrát bekovku, šátek, přívěšek nebo hlavolam. Večer se skvělou muzikou jen pro vás. Vstup jako každou sobotu zdarma.

21. 3., v 8.15 a 10.00, velký sál KD

PŘÍBĚHY VČELICH MEDVÍDKŮ

Zadáno pro MŠ. Divadelní představení pražského divadla Krapet. Dětem odpovídajícího věku v doprovodu dospělé osoby rádi umožníme vstup za 30 Kč.

22. 3. 20.00, Club Escape Zámek Kuřím

(ORGASMUS) BEZ PŘEDSUDKŮ – LIVE THEATRE

Bez předsudků je báječnou, dojemnou a zároveň mírně lechtivou komedií o přátelestvi, zvědavosti, vztazích, tajemstvích... A hlavně o nás všech – lidech jako takových. Je plná legrace i trpkého pochopení.

Velikonoční pomazánka všech barev

Velikonoce jsou svátky jara, a abychom je oslavili, jak se patří, je nutné mít na stole nějaké tradiční a výtečné pochoutky. A je téměř jasné, co bude následovat po Velikonočním pondělí. Nashromážděná, nebo zbylá obarvená

vejce dlouho uchovávat nemůžeme, takže se je snažíme za každou cenu zužitkovat. A nejhodnější řešení se nabízí barevně-vaječná pomazánka, kterou připravíte jednoduše, když vejce oloupete, nakrájíte na malé kousky, přidáte trochu másla, pomazánkového másla, soli a pepře podle chuti, lžíci nebo dvě hořčice. Případně jiné suroviny, podle vlastní chuti a fantazie. Takto připravená pomazánka chutná jak na běžném pečivu, tak na teplých toustech, nebo na klasických topinkách.

Mazanec

Klasickou velikonoční pochoutkou je mazanec. Na jeho přípravu budeme potřebovat: půl kilo polohrubé mouky, 150 g moučkového cukru, 30 g drozdí, 4 žloutky, velkou lžici másla, vanilkový cukr, čtvrt litru mléka, citronovou kůru, sůl, 50 g rozinky, 50 g mandlí, špetku mletého muškátového oříšku a vejce na potření.

Nejprve si uděláme kvásek – vlažné mléko (nesmí být horké) smícháme s rozdrobeným drozdí a necháme vzejít na teplém místě. Poté si máslo, cukr, vanilkový cukr, špetku soli, citronovou kůru z jednoho citronu a žloutky smíchá-

me, přidáme kvásek, mouku i mléko, které nám zbylo, muškátový oříšek a i loupané mandle spolu s rozinkami.

Suroviny spolu zpracujeme v tužší těsto, a to necháme na teplém místě, zakryté utěrkou kynout asi dvě hodiny. Pokud zapomeneme a necháme je ky-

nout hodiny tři, nevadí. Možná bude výsledek ještě lepší.

Těsto na pomoučeném vále zpracujeme v bochánek, uprostřed uděláme nožem křížek, potřeme rozkvedlaným žloutkem a posypeme mandlemi. Pečeme ve středně vyhřáté troubě asi hodinu.

Pravá velikonoční nádivka

K Velikonocům patří také nádivka, tu připravíme z: 10 rohlíků, 1 kg uzeného bůčku, 120 g másla, 10 vajec, česneku, muškátového květu, pažitky, soli, pepře, petrželové nati, čerstvých kopřiv, pažitky, poloviny prášku do pečiva a másla se strouhankou na vymazání a vysypání formy.

Rohlíky nakrájíme na kousky a ve velké misě zalijeme rozpuštěným mlékem a vývarem z bůčku. Po té od bůčku odkrájíme tučné maso a pomeleme je, libové maso nakrájíme na kousky a obě suroviny přidáme k rohlíkům. Ušleháme žloutky, prolisujeme česnek a spolu s pepřem, muškátovým květem, nasekanými kopřivami, petrželkou i pažitkou a práškem do pečiva vmicháme do směsi s rohlíky. Řádně promicháme a následně ušleháme sníh z bílků. Ten vmicháme naposled a hmotu vložíme do vymazané a vysypанé formy. Pečeme dozlatova.

Tip – pokud chceme mít nádivku skutečně velikonoční, použijeme formu velikonočního zajíčka či beránka.

KABRNÁK • Vydává Moravská reklamní, spol. s r. o., tel./fax: 545 175 967 • ředitel společnosti: PhDr. Jaroslav Petr • tel.: 545 175 844
 ředitelka: Sára Skalická • Darina Adamková • Redakční rada: PhDr. Jaroslav Petr, Iva Petrová, Mgr. Šárka Skalická, Darina Adamková • tel.: 545 175 845 • sazba DTP: J.C.
 kraj: Ročník VI, číslo 3/2012 • Distribuční Brno a Jihomoravský kraj
 Tisk: Moravská typografie • Internet: www.kabrnak.cz • redakce@mrs.cz • Nevyžadují se rukopisy se nevracejí. • Ročník VI, číslo 3/2012 • Distribuční Brno a Jihomoravský kraj
 Autorské grafické zpracování inzerátů je majetkem vydavatele. Používání jednotlivých inzerátů v jiných médiích je porušováním autorského zákona. • MK CR E 17737/ISSN 1802 - 7393

HOTEL TERMAL MUŠOV

TERMAL • HOTEL BOWLING RESTAURANT

Phone: +420 519 427 742
 Fax: +420 519 427 716
 E-mail: info@hoteltermal.cz
 GPS: 48°54' 15.713'' N
 16°34' 43.76'' E

www.hoteltermal.cz

Minerální termální voda

Naše termální minerální voda s teplotou 34–36 °C vývěrá z hloubky 1 500 m.

OFICIÁLNÍ VYHODNOCENÍ KVALITY NAŠÍ MINERÁLNÍ VODY

"Zdroj geotermální vody s vysokým obsahem sirovodíku a minerálních látek s výstupní teplotou pramene 46 °C je zcela ojedinělý v ČR a je vhodný k využití k léčbě indikací u onemocnění pohybového aparátu, nemoci ústrojí močového, nemoci kožních a ženských."

(Citace stanoviska expertní komise VZP CR odboru ekonomiky lázeňské a ozdravné péče ze dne 6. 4. 1996)

"Zdroj 3G Mušov" je svým obsahem titratelné síry, vysokou teplotou a prakticky neutrální hodnotou PH významným pramenem, vhodným zejména pro choroby pohybového aparátu a některé choroby kožní.

(Stanovisko "Referenční laboratoře přírodních léčivých zdrojů MZ ČR" ze dne 30. 6. 1995)

Vylosovaní, kteří nám zašlou správný text tajenky, obdrží volné vstupy do termálního bazénu Hotelu Termal Mušov. Tajenu nám posílejte nejpozději do čtvrtka 22. 3. 2012 na adresu: **Moravská reklamní, spol. s r. o., Příkop 6, 602 00 Brno, nebo e-mail: info@mrs.cz**, předmět: **Křížovka**. Nezapomeňte uvést svoji adresu a telefonní spojení.

	CHEMICKÝ PRVEK	3. DÍL TAJENKY	OBLÍBENEC KRÁLE	PŘEHNANÉ UČITVÁNÍ	JAPONSKÁ LOVKYNĚ PEREL		INICIÁLY ZPEVÁKA SPÁLENEHO	NE-PŘISTUPNÉ	KOVATI		SPZ SVITAV	INICIÁLY HERČEKY BENDOVE	CIRKULOVAT	UVÁZATI (kytici)	JÍZLIVÍ	NEPROFESIONÁL
DOLÍK						TOUŠ					JAPONSKÁ TRÉSEN DIVADELNÍ KUS					
OMAMNÁ LÁTKA Z MAKOVIC						2. DÍL TAJENKY PARTAJE										
AMERICKÝ TELEVIZNÍ SERIÁL						DOMÁCKY JIŘÍ ČASNÝ						LISTNATÝ STROM VÁSNIČNÁ ZAVISLOST				
	ČÁST ÚST MAGNETOFONOVÝ PÁSEK				CIZÍ SMĚNKA KIPLINGŮV VLK						NAVÍJET NÁSLEDUJÍCÍ					
PODNOŠ				MONGOL. PASTEVCI POLOVINA ZE SEDMI						DUSIVÉ SOUČASNÁ						
ZNAČKA ASTATU			VRABĚNÉ NA STAVU AMERICKÝ STÁT				ZN. POKRM. TUKU ŘADA POLICISTŮ						EVROPA (sloven.) EVROPA-NŮV			
KOŘENĚNÝ PEPPERMÍ							POBÍJETI (zřídka) FILMOVÁ HVĚZDA								PLODINY VYSEVANÉ NA PODZIM	VYSOKO- HORSKÝ ŠTÍT
SMALTY						PEVNINY ZÁCI NÁSTROJE							VRCHOLNÝ (z angl.) VADA COČEK			
	KLUB PRÁTEL POEZIE (zkratka)	SPZ NACHODA PLAVIDLO Z KLÁD			MED (knížné) DOMACÍ Hlídac						KROKOVÁ DCERA ASFALT					
SPĚCH				MADRIDSKÁ OBRAZÁRNA SPOJKA						TAK MNOHO OZNÁČENÍ ELPIČKA						
1. DÍL TAJENKY																
PÓVODNÍ LESY							ČÁSTI PODVOZKU AUT									POMŮCKA: TRATA, AMA, KOMA, PIK.

Motormix Profisim setkání závodníků se premiérově odehrálo v Brně-Slatině v sídle firmy Profisim. Cílem akce bylo setkání závodníků z různých odvětví motorsportu a novinářů. Vedle přátelských rozhovorů mezi jezdci, kteří se díky odlišným disciplínám nemají možnost v průběhu roku jinak setkat, a rozhovorů závodníků s přítomnými novináři, měli jezdci možnost vyzkoušet si i profesionální plně pohyblivé závodní simulátory. A protože to mezi „blázny do motorsportu“ ani jinak nejde, došlo i na závodní. Na jednom simulátoru se jela rychlostní zkouška rallye a na druhém brněnský okruh. Po sečtení časů z obou jízd vysel ze závodu vítězně soutěžní jezdec Martin Hudec.

„Je to dobrá zábava a navíc případná havárie je tady na trenažéru mnohem levnější než skutečná havárie. Byla to velmi vydařená akce a díky za pozvání i její uspořádání,“ uvedl s úsměvem Hudec.

A koho že mohli přítomní novináři na akci potkat a vyzpovídat?

Pozvání přijali několikanásobný mistr Evropy, okruhový a kopcový jezdec Josef Michl, jeho syn Dan Michl, který úspěšně kráčí v otcových stopách na okruzích i kopcích, okruhový jezdec Marek Fried, bývalý okruhový jezdec „létající hoteliéř“ Rostislav Nedbálek, účastník mistrovství světa Supersport motocyklistů Ondřej Ježek i jeho motorkářský kolega, dnes již sedmdesátnáctý,

stále aktivně závodící Frankie Mrazek. Dalšími účastníky byli letos úspěšní „dakaráci“ Martin Kolomý a Marek Spáčil i freestyle motokrosař František Máca. Něžné pochlívání na akci zastupovaly dvě rallye navigátorky Petra Riháková a Martina Picková.

Podle reakcí zúčastněných se první ročník akce vydařil a tak organizátoři Pavel Jelínek z Motormixu i Miloslav Šmerda z Profisimu mohli být spokojeni.

Chcete si také vyzkoušet závodní simulátory a aspoň pro jednou okusit „kůži“ motosportu? V příštím vydání budete mít možnost vyhrát „svezení na simulátoru Profisim“.

Jaroslav Mareček

FLORENCIE - TOSKÁNSKO

Z cest pan
ing. Zdeňka
Smejkalou

Ve městě vznikají manufakture a dílny, staví se nemocnice a školy, zakládají se dobročinné spolky a v roce 1321 byla založena i univerzita (dříve než Univerzita Karlova 1348). Byly vydlážděny ulice a vydány trestní zákony a v neposlední řadě bylo založeno bratrstvo Misericordia, předchůdce Červeného kříže. Město se několikrát ocitlo na pokraji zhroucení dík velkým požárům a epidemiím, zvláště morovým. Největší epidemie zde rádily v r. 1340 a 1348.

Ve 14. století začíná i vzestup rodu, jenž je s Florencí neodmyslitelně spjat – rodu Medici. Jejich předek Giovanni di Bicci byl bankérem v Římě. Nenarodil se bohatý, zdědil toho po svém otci velice málo, jelikož jméni bylo nutné rozdělit mezi vduvu a 5 synů. Začal pracovat v římské pobočce jedné společnosti, kterou vlastnil jejich příbuzný, brzy byl jmenován ředitelem filiálky. Roku 1397 otevřel ve Florencii banku a postupně i dvě vlnářské dílny, které se staly nejúspěšnějšími podniky ve městě. Jeho heslo znělo: „Vždy se střez být veřejnosti na očích. Chcete-li žít v bezpečí, neberete si od státu více, než člověk a zákon připouštějí“. Asi si z toho vzal poučení i nebohatší Čech, pan Kelner.

Nejvíce z tohoto rodu proslul Lorenzo II Magnifico (Velkolepý), typická renesanční osobnost, básník, sběratel umění, filozof, architekt. Díky jeho diplomacie se tehdy Florencie vyhýbala válkám a invazím. Stal se trnem v oku konkurenčnímu florentskému rodu Pazzíů. Konflikt vznikl v roce 1478, papež Sixtus IV. získal s finanční podporou florentského bankéřského rodu Pazzíů sporné knížectví s pevností Imola, na niž měli zásluhu i Mediceové. Pazziové za to obdrželi od papeže monopol na dolování kamence v pohoří La Tolfa. Kamenecký byl dobrým zdrojem příjmů, protože se používal při barvení a apretaci látek, což bylo značně rozšířené řemeslo ve Florencii. Sixtus IV. navrhoval pouze svolení Medicejských, ale papežovi synovci a Pazziové zvolili krvavou cestu, protože se obávali pomsty Medicejských. Ale Lorenzo Medici unikl poslaným vráhům, což by mělo pro spikence katastrofální následky. Povstání bylo potlačeno a pochytnání spiklenců bylo oběšeni z oken Palazzo da Signoria. Leonardo da Vinci nakreslil

oběšeného Bernarda Bandiního Baroncelliho, který bestiálně zavraždil Lorenzova bratra Giuliana.

Papež ned celou Florenci vyhlásil interdikt, ale když mu Lorenzo Medici vyhlásil válku, stáhl svá opatření zpět. Jenom pro dokreslení, republikánská městská ústava Florencie byla jen formální, ale vládu měl pevně v rukách Lorenzo Medici. Ale jako humanisticky vzdělaný panovník podporoval všechna odvětví kultury a on to byl, kdo Florencii učinil centrem renesance a humanismu v Itálii. Působily zde ty nejznámější postavy renesance Michelangelo, Botticelli, Rafael, Donatello, Boccaccio a zejména Leonardo da Vinci.

Leonardo da Vinci byl velikánem, o něhož se dnes „přetahuje“ dvě města, Florencie a Milán. On žil střídavě v obou a strávil v obou i stejnou dobu (asi dvacet pět let). Da Vinci se narodil roku 1452 v Anchiano u Vinci. Byl nemanželským synem notáře a venkovanky. O jeho děství se nedochovaly žádné zápis. Otec ho posléze uznal za svého a zaplatil mu vzdělání. Ve čtrnácti letech se Leonardo odstěhoval k otci do Florencie. Traduje se, že se věnoval nízkému řemeslu malířskému, jelikož mu nemanželský původ bránil v přístupu k vážnějšímu povolání. Od sedmnácti byl žákem výtvarníka del Verrocchia, jeho spolužákem byl Botticelli. Získal technickou dovednost, naučil se funkčnímu, přesnému a objektivnímu zobrazování předmětů. V té době bylo zvykem, že mistr namaloval pouze základní rozvržení obrazu a hlavní postavy, zbytek pak malovali žáci. Verrocchio byl dokonalostí Leonardovy malby tak nadšen, že u dalších obrazů naříval sám pouze rozvržení, zbytek práce zůstal na žácích a všechny tváře maloval Leonardo. Ten byl tovaryšem ve Verrocchiově dílně až do roku 1476, kdy byl obviněn z nedovolených homosexuálních styků. Ale vzhledem k tomu, že jedním z obžalovaných byl syn florentského prominenta, vyvázl jen se symbolickým tělesným trestem. Tato zkušenosť vedla k tomu, že Leonardo přestal být důvěřívý a uzavřel se do sebe a v popisech svých vynálezů dělal záměrně chybky, které se musely dešifrovat, aby byl popis či nákres použitelný. Záhadologové tak našli živnou půdu pro své bádání.

ní a filmáři vitaný námět pro své scénáře. Da Vinci působil jako vojenský inženýr ve vojsku Medicejských a sestrojil různá válečná zařízení.

V roce 1482 odešel na pozvání vévody Lodovica Sforzy do Milána. V těchto letech kolm sebe shromažďuje skupina následovníků, z nichž někteří mu zůstávají věrní až do konca života. Ve Florencii nikdy ne nalezl takový obdiv pro svůj osobitý styl, který byl pro tu dobu příliš novátoršký. Leonardo vytvořil i model jezdeckého pomníku Francesca Sforzy. Ale samotný pomník, resp. jeho monumentální hliněný předobraz v nadživotní velikosti, byl ještě před odlitím do bronzu zničen francouzskými vojáky při oblepuací Milána.

V roce 1499 byli Sforzové z Milána vypuzeni a Leonardo se vrátil zpět do Florencie. Stal se architektem a hlavním inženýrem Cesara Borgii, vévody z Romagne. V nemocnici Panny Marie konal svá anatomická studia, aby mohl studovat optiku lidského oka, uvařil si je jako vejce natvrdo a krájením plátků studoval jeho strukturu. Zabýval se otázkou regulace řeky Arno ve spojitosti s vysoušením močálů. V letech 1503–1506 namaloval Monu Lisu (La Gioconda), patrně jeden z nejslavnějších obrazů světového malířství. Do Milána se vrátil v letech 1506–1513, pak žil v Římě jako chráněnec Giulina de Medici, od něhož dostával pravidelný plat, což bylo pro Leonarda nezbytné, až do té doby se i přes svůj věhlas často potýkal s bídou. Od roku 1516 až do své smrti žil ve Francii, kam přijel na pozvání krále Františka I. Leonardo od něj dostal rentu a zámek u Amboise, kde ve věku 67 let zemřel (1519).

Jeho dílo je obrovské a ovlivnilo umění i vědu na celém světě. A to i přesto, že značná část jeho výtvarných děl i vědeckých pojednání byla zničena. Výzkum jeho deníků stále probíhá. Leonardo se během svého života pokusil sepsat několik knih o různých oblastech svého poznání. Jeho poznámky jsou však značně neučelené a roztríštěné. Literární odkaz

Leonardův, obnášející asi 7000 stránek, byl později sebrán a dnes je pod kodifikovanými názvy lze najít ve význačných galeriích či různých evropských knihovnách, ale i u soukromých sběratelů (např. Bill Gates). Leonardo připravoval veleidlo o anatomii, malířství, přírodě, světu a stínu, ale žádný z jeho poznámkových cyklů nedospěl k ucelenější a publikovatelné formě. Když se prý Leonardo zmínil, že napsal přes stovku knih. Mírně jsou patrně poznámkové bloky o různých tématech (let ptáků, malířství, perspektiva a proporce, pohyb a měření vody, apod.), které psal florentským nálečním tedy jazykem obecným (volgare).

Ale teď zpět k historii Florencie, ne všechni medicejští vévodové byli pro Florencii přínosem. Na konci 17. století se Cosimo III. rozhodl ve Florencii potřít nemravnost a kaciřství. Vědce a filozofy, kteří si zvykli nalézat u jeho předchůdců zastání, přestal chránit. Tvrď byli pronásledováni židé a křesťané, kteří je zaměstnávali byli rovněž trestáni. Prostitutky, které měly povinnost nosit na kloboucích či ve vlasech žluté stuhy a kupit si koncesi, opravňující je k nočním pouličním vycházkám, byly v případě obsloužení židovského zákažníka zmrkány na ulici, když si před tím musely na krk pověsit cedulku „za krevnictví“. Mužům za nedoveněný pohlavní styk hrozilo natahování na skřipec, za homoseksualitu byli obviněni stínání a jejich usekané hlavy byly veřejně vystavovány.

V roce 1743 Medicejský rod vymřel. Poslední potomek tohoto rodu Anna Maria Ludovica věnovala nashromážděné poklady předků městu a určila, že mají být zpřístupněny veřejnosti, pod podmínkou, že žádné z děl nesmí být z Florencie prodáno ani odneseno. Velké gesto hodné jejich renesančních předků. Po ukončení hegemonie Medicejských se dostala na místo toskánských vévodů habsbursko-lotrinská dynastie. V letech 1865 až 1870 byla dokonce Florencie hlavním městem sjednocené Itálie a v městě Palazzo Pitti byl korunován král Viktor Emanuel II.

Dopravní společnost provozující
pravidelnou vnitrostátní dopravu IDS JMK
mezinárodní linky - cestovní kancelář

ITÁLIE od 950,-
CHORVATSKO od 990,-

Pohled z ptačí perspektivy, vlevo baptisterium Jana Křtitele, ve středu Giottova zvonice, za ní bazilika Santa Maria del Fiore. Nalevo vstupní portál, napravo kupole s lucernou.

Palazzo Pitti byl navrhnut Filipem Brunelleschim pro bankéře Luku Pittiho. V roce 1549 však Pittiho dědici zbankrotovali a byli nuceni palác prodat právě rodu Medici, kteří jej užívali jako rodinné sídlo. Palác Pittiů je rozdělen na pět celků, z nichž nejnavštěvovanější je galerie Palatine s více než pěti sty kusy renesančních a barokních maleb (Raffaello, Caravaggio a další). V architektuře převládají církevní stavby i následující trojlístek staveb, zapsaný na seznam památek UNESCO.

Bazilika Santa Maria del Fiore, známá také jako Duomo, je bezpochyby díky své jedinečné kopuli nepřehlédnutelná. Florentský dóm, pojmenovaný na počest květu lilia v městském znaku, je hož velká červená kopule je vidět ze všech míst města, stojí na Piazza del Duomo a spolu s věží zvonice a baptisteriem tvoří harmonický celek. Stavba chrámu byla za-

Pohled z poněkud omezené perspektivy turisty, volně stojícího v levém dolním rohu horního obrázku, ve stylu vše v jednom.

počata roku 1296 v gotickém stylu a byla dokončena za téměř 150 let architektem Fillippem Brunelleschim, který baziliku dostavěl v renesančním slohu. Celá stavba byla dokončena až v r. 1436.

PRŮČELÍ

Průčelí katedrály bylo dokončeno v letech 1875–1887 v novogotickém stylu. Aby se dodržel historický vzhled katedrály, byly použity stejné barvy mramoru: bílý z Carrary, zelený z Prata a růžový z Maremy. Štíť nad středním vstupem zdobí Madona, obklopená vlysami Apoštolů. Duomo je dlouhý 160 m, 43 m široký, přičná lodě je dlouhá 91 m. Výška průčelí je 50 m, kdežto kopule má 114,4 m. Celková plocha je 8 300 m² a interiér může pojmit až 25 tisíc lidí. Dominantou baziliky je její cihlová kopule, jež rozpětí činí 41,97 m. To znamená, že je třetí největší stavbou svého druhu na světě (rozpětí kopule svatopetrské baziliky v Rímě je o 60 cm širší, základ-

na kupole Pantheonu činí 43,22 m). Po 463 schodech lze vystoupit do tzv. lucerny kopule, odkud se naskytá jedinečný pohled na panorámu města.

Bazilika byla postavena zvenčí dovnitř, z cihel kladeňých ve vzoru rybí kosti bez použití vnitřního lešení. Lešení bylo drahé, nebylo by ani kde získat tak mnoho dřeva.

Dokonce se uvažovalo o vyplnění celého prostoru stavby hlínou, na které se teprve mělo začít stavět. Nejvícejší z této varianty byl návrh, jak po-

pule, které jsou mezi sebou propojeny 24 vertikálními spojkami, jež umožnily přenos zatížení. Vnější plášť je silný 80 cm, kdežto vnitřní má 4 metry. Osm vertikálních spojek bylo navíc využito jako dekorativní prvku a jsou z vnějšku patrné jako dlouhé vertikální pásky přecházející od lucerny až k obvodovému zdivu. Na stavbu bylo potřeba 37 tisíc tun materiálu a 4 miliony cihel.

Giottova zvonice (Campanile di Giotto) je samostatně stojící stavba v blízkosti baziliky Santa

Katedrála Santa Maria del Fiore

zději dostat hlínu nakonec ven. Do hlíny se měly zamíchat drobné mince a o zbytek už se měl postarat snaživý drobný lid.

Brunelleschi v návrhu čerpal inspiraci z kopule římského Pantheonu, který byl stavěn pomocí litého „pra-betonu“. Byl použit prášek opus concretum (z latinského concresco čili spojuji se). Podobnost se slova s anglickým concrete (tj. beton) je zcela zřejmá.

Podle starého fénického receptu se do vodní směsi k prášku přidávalo, pro zvýšení pevnosti, trochu rozemletého sopečného tufu a pemza (vyvřelé horniny). Tato stavební technika byla po zkáze Římské říše v pátém století zapomenuta. Název beton vznikl až po jeho znovuobjevení v osmnáctém století.

Ale Brunelleschimu nezbýlo, než najít jiné řešení. Při pohledu zvenku nikdo netuší, že se vlastně jedná o dvě ko-

Maria del Fiore. Zvonice má čtvercový půdorys o hranech 14,5 metru a sahá do výšky téměř 87 metrů. Stavba je pojmenovaná po Giottovi di Bondone, který je tvůrcem architektonického návrhu. Tento uznávaný gotický malíř byl stavbou zvonice pověřen ve svých 67 letech v roce 1334. V době jeho smrti o tři roky později bylo dokončeno pouze první patro stavby, zdobené zeleným a červeným mramorovým obložením. Takto bohatě zdobená venkovní fasáda byla v době gotiky zcela ojedinělá a znamenala však předzvěst nástupu renesance v Itálii. Andrea Pisano pokračoval, ale práce byly brzy přerušeny kvůli morové epidemii. Stavbu dokončil až Francesco Talenti a vystavěl poslední tři patra zvonice s vysokými podlouhlými okny. Tento architekt se již zcela nedržel původních návrhů a výsledná stavba je tak nižší než se původně zamýšlelo.

(Pokračování příště)

Vykliďte garáže!

Akční nabídka Trumf a Magic s cenovou výhodou až 90 000 Kč

Na tom, že všichni vyklízejí garáže, není nic podezřelého. Dozvěděli se totiž, že nadstandardně vybavené modely Trumf a Magic teď získají s cenovým zvýhodněním až 90 000 Kč. Využijte mimořádnou příležitost pořídit si skladový vůz s klimatizací, rádiem s CD/MP3 a koly z lehké slitiny výhodně a bez čekání. S úvěrem od ŠkoFINu navíc dostanete zimní kola zdarma!

Nabídka platí do vyprodání skladových zásob.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ u vyobrazeného modelu Magic dle motorizace: 5,1-5,9 l/100 km a 117-139 g/km

ŠkoFIN
cesta k mobilitě

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Autosalon HORA CZ a.s.
Štoulačova 1a
Brno-Bystrc 635 00
Tel.: 603 511 838
www.autosalonhora.cz

AUTOSALON HORA